

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Institvtionvm// Ad Vniversvm// Ivs Pontificivm, Sive//
Canonicvm, Libri Qvatvor**

Lancellotti, Giovanni Paolo

Basileae, 1566

iiij. De Clericis non residentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61756](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61756)

a c. uni. de cle. coniu. in 6.
 vxor, quam habet hic clericus, prima vnaq; ei nupta fuerit, & virgo^a. Sed sicut clericus à matrimonio repellitur secundum proximè supra à nobis dicta: ita è conuerso, dum quis iugo vxorio iam pressus est, neque ad beneficia, neq; ad administrationes Ecclesiasticas, sed nec ad aliquos ordines accessum habet, nisi fortè castitatem vouisset, cum vxoris consensum haberet, vel si adolescens ea esset, religionem ingressa fuisset, & eam vnam eandemque virginè habuisset vxorem^b.

b c. sanè. t. de cler. coniug. ubi glos. Ab. nu. 3.

c c. cum ad de corem. cod. tit.

Atque ex his vnusquisque iudicio assequi potest, quāto maiore ratione personæ supra dictæ à dignitatibus Ecclesiasticis summoueantur, vel quæ dignitatibus Ecclesiasticis auctæ sunt personæ, à matrimonijs repellentur^c.

DE CLERICIS NON RESIDENTIBUS,

TITVLVS IIII.

Suprà dicta etsi clericis diligenter obseruanda sint, non tamen satis fuerit ea obseruasse: nam & alia existunt, quibus clericus præstandis tenetur, & certè cum Ecclesiæ clericis cū inquisitione credi soleat, apparet eorum, quibus committuntur, eligi industriam, quibus id oneris tutò imponi possit: quare & eos convenit in ipsis Ec-

A clericijs residere, & officium suū nauiter obire, ne eorum, à quibus probati sunt, fidem fallant, si ipsi officio suo, vt par erat, studiosè non superint, quod non sine magna populi offensione, & animarum sibi creditarū dispendio eveniret.

Curam igitur adhibent Pontificiæ leges, vt vnusquisque Ecclesiæ Rector, vel præfectus, eā ipse regat, in eaq; temporibus debitis resideat^d. Quocirca si quis à suo sacerdotio, quamvis simplici^e, diutiùs abfuerit, quæ Ecclesiæ utilitas exposceret, monendus erit, & terminus ei statuendus, intra quem commode reverti possit: quo lapsò, si omninò sine causa probabili sui copiam non fecerit, beneficio priuari poterit, illudq; in alium transferri^f.

Sed & alia via poterit clerici non residētis contumacia coerceri ex Concilio Agathensi: nā in minoribus ordinibus constitutus clericus, si ab Ecclesia sua diebus solennibus abfuerit, id est, natiuitate Domini, Epiphania, Paschate, vel Pentecoste, triennio à communione suspendetur: Diaconus verò & presbyter, si tribus hebdomadis suæ Ecclesiæ defuerint, huic pœnæ succumbent^g.

Cæterum, si incertum sit, vbi nam gentium agat Clericus, vel prælatus, qui à sua Ecclesia desideratur: vel ita absit, vt non facile

d Ab. ex parte. 2. nec. sed quero qualiter.

e Ab. c. p. n. 5.

f c. ex parte uestra. com. duobus capitulis sequenti Abb.

g c. si quis in clero. 7. q. 1.

facile ad eum citatio deferri A possit, tribus edictis evocari eū oportebit, publice propositis in eius Ecclesia: quibus si minime audiens fuerit, & sex menses expectatus non redierit, Ecclesia illa spoliari legitime poterit².

At si in rem Ecclesiæ fortè nō sit, vt clericus hic, vel Prælatuſ propter ipsius præstantiam ab ea exturbetur, purà quia eius opera multis de causis Ecclesiæ vtilis noscatur, dum adsit, eamque velit impigrè (vt decet) ac sedulò præstare, ideoq; melius videatur eum ad Ecclesiæ ministeria iuris remedijs revocare, quàm ab ea summouere, ita poterit procedi, vt per suspensionis, vel excommunicationis remedia redire compellatur: quæ si nihili facere se ostenderit, tūc verò etiam spiritualium administratio ei interdicitur. Quòd si is, qui desideratur, Prælatuſ, in Pontificia dignitate cōstitutus sit, ad legati, vel alterius officium hoc pertinebit, vt ex speciali mandato summi Pontificis hunc Episcopum ita meritum ab Episcopatu remoueat^b. Episcopus enim quivis ab alio, quàm à summo Pontifice, Episcopatu priuari nequit. Quare nec prior procedendi modus à nobis in principio huius tituli suprà traditus, poterit aduersus Episcopum exerceri: sed posteriorem hunc in eum

experiri est necesse, nempe vt suspendatur ab Archiepiscopo, & excommunicetur, & demum summi Pontificis mandato Episcopatu priuetur^d.

Ac constitutio, qua clerici residere iubentur, ita procedit, vt nullum fiat discrimen inter beneficia opulenta, vel tenuia, aut inter ordinem supremum, vel infimum: nam & Clericum habentem beneficium non excedens proventum viginti aureorum annuum residere nihilo minus oportet^e: & Cardinales quoq; ipsi huic sanctioni subiacent, cum & Leo III. Anastasiū Presbyterum Cardinalem tituli beati Marcelli deposuerit, eo quòd parrochiam suam annos quinque desertam esse passus fuisset^f.

Distributiones item quotidianæ alijs erogandæ non sunt, quàm qui diuinis officijs celebraturi interſunt, nec vlla eis patrocinaruſ consuetudo in contrarium præscripta, quique distributiones contra prædicta acceperint, non facient suas, sed restituere eas tenebuntur: quod & in distributionibus diuidendis pro sacrificijs defunctorum anniversarijs obseruatur^g.

Nec minus locum habet, si quis absit, vt Theologiæ studio operam det: tunc enim & beneficij fructus percipiat, Canonicas tamen distribu-

d d. 9. contra eos, & c. ac cufatus. 3. q. 6.

e c. conquerente.

f c. 2.

g c. uni. co. lib. in 6.

a c. ex tuae de notationis, in prin.

b c. ex tuae. 8. contra eos. secundū unū intellectum.

c d. 9. contra eos. ubi no.

a c. licet uobis. de præben. tiones non percipiet^a. Utque A

omnia suo iure facilius procedere possint, cōstitutum est ex concilio Lateranensi, ut cūm Ecclesia, vel Ecclesiasticum ministerium conferendum est, talis ad hoc persona quærat, quæ residere in loco, & curam eius per se ipsam valeat exercere: nisi &, qui acceperit, acceptum amittere, &, qui contulerit, conferendi potestate deinceps priuari velit^b.

b c. quia nonnulli.

Relaxantur tamen interdum ex iustis causis, & remittuntur suprâ statuta, & conceditur interdum clerico à suis beneficijs abesse: nam & studiorum rei literariæ honesta est causa, quibus ut clerici imbuti meliores B utilioresq; fiant, conceditur, ut dum in illis versantur, beneficiorum suorum fructus nihilo minùs consequantur, dum tamen se ad honesta gymnasia, non ad villas, aut minuta castra studiorum causa transtulerint.

c c. tuæ fratemitatis.

Item pro Ecclesiæ suæ iuribus tuendis, & conseruandis abesse quis potest, etsi p̄motio nis tēpore iurasset in eâ reside- re^d. Familiares quoq; summi Pōtificis, dum in eis obsequijs sunt, etsi in Ecclesijs suis non resideant, fructus licitè percipient^e: nec oberit eis constitutio contraria ex ea synodo profecta: distributiones autem Canonicas non percipient.

e c. cūm dilectus filius.

Quod & de Canonicis obse-

quijs Episcopi sui addictis est accipiendum, mōdò plures nō sint, quàm Capituli sui vsus, & necessitas patiatur^f.

f c. ad audientiam nostrā. ubi Ab.

Si tamē Ecclesiam debitis ministrorum officijs carere appareat, & ex hoc damnum ferre, dū plures ex ea priuilegijs innitentes eam deserunt, poterunt tunc fructibus subductis, ut revertantur, compelli.

Clericus autem valetudine aduersa impediens, ne possit munera sua obire, beneficij sui fructus nihilo minùs consequetur, & distributiones Canonicas, & omnia, quæ sano ministerium suum præstanti darentur^h.

g c. i. d. cleri. ægro.

h c. uni de cler. non resi. in 6.

DEVOTO,

TITVLVS V.

Votū est alicuius boni operis cum deliberatione Deo facta promissio, ut beatus Thomas censuitⁱ: seu, ut alij, est promissio Deo facta propter bonū finem ex deliberatione firmata^k. Est enim sciendum, non idcirco adstringi aliquē voto, quòd tantū animo conceperit, se aliquam operam Deo acceptam operaturum, nisi etiam id firmo certoq; animo stabilierit: quare etsi quis, cūm animo agitaret de religionis habitu suscipiendo, verba huius sententiæ edidisset, Non diu hīc com-

i habes in ap. ad Abb. in Rub. co.

k Summa Angel.

mora-